

De begrafenis

Periodethema: Lijden en sterven
Mattheüs 27: 57-66

UITLEG VAN DE TEKST

Als het avond is geworden (letterlijk 'laat in de middag'), komt er een rijke man in beeld. Het is Jozef van Arimathéa (vers 57). Arimathéa betekent 'hoogten'. Verschillende plaatsen in het heuvelland van Israël dragen deze naam. Deze plaats zou de geboorteplaats van Samuël in het gebergte van Efraïm geweest kunnen zijn. Hij blijkt een 'discipel' (leerling) van de Heere Jezus te zijn. Johannes vertelt (Joh. 19: 38) dat hij in het geheim een leerling van de Heere Jezus was. Hij behoorde tot de Joodse raad, het Sanhedrin (Mark. 15: 43 en Luk. 23: 51). Lukas weet te melden dat hij tegen de veroordeling van de Heere Jezus was geweest. Hij gaat naar Pilatus en begeert het lichaam van de Heere Jezus (vers 58). Pilatus geeft daarop het bevel om het lichaam aan hem over te dragen. Markus vertelt ons dat Pilatus verbaasd is geweest over dit (in zijn ogen) spoedige sterven van de Heere Jezus en dat hij eerst informeert bij de hoofdman over honderd of de Heere Jezus inderdaad reeds gestorven is (Mark. 15: 44). Jozef neemt het lichaam (vers 59). Uit alles wat we hier lezen, spreekt zorg en eerbied. Hij wikkelt het lichaam in een fijn gewaad van linnen. Het gaat om een fijngeweven duur gewaad dat gebruikt werd om de lichamen van gestorvenen in te wikkelen. Daarop legt Jozef het lichaam in een nieuw graf (vers 60). Het gebruikte woord (Grieks kainos) maakt duidelijk dat het om een pas gemaakt graf gaat waar niet eerder een dode in heeft gelegen of was opgebaard. Het graf is uitgehouwen in een steenrots. Na de graflegging sluit hij de opening van het graf met een steen die hij ervoor rolt. Maria Magdalena en de andere Maria (volgens Markus de moeder van Joses, Mark. 15: 47) zijn getuige van de graflegging en blijven, na het vertrek van Jozef, als een soort erewacht achter bij het graf (vers 61).

Dat is het enige wat ze op dit moment voor hun Meester kunnen doen. Getrouw zitten ze daar. De volgende dag, na de voorbereiding, vergaderen de overpriesters en Farizeeën bij Pilatus (vers 62). Voornamelijk de Farizeeën hebben de Heere Jezus gevolgd tijdens Zijn rondwandeling. Ze komen samen op de sabbat. Mattheüs spreekt bewust over de dag 'na de voorbereiding', zodat een misverstand hier uitgesloten is. Op de sabbat komen ze samen. Ze breken hier een regel, die ze tegenover het volk vaak streng probeerden te handhaven. Ook het gaan tot Pilatus, een in hun ogen onbesneden heiden, op deze dag is zeer opmerkelijk. De reden van deze aparte samenkomst wordt duidelijk (vers 63). Kennelijk hebben de Farizeeën erop gewezen dat de Heere Jezus heeft gesproken over Zijn opstanding. Ze zijn indachtig wat Hij heeft gezegd. Bijzonder is dat de Farizeeën zich dingen herinneren waar de discipelen van de Heere Jezus nu niet aan denken. De tegenstanders zijn alerter dan de leerlingen. Ze noemen de Heere Jezus een 'verleider'. Ze leggen Pilatus voor dat Hij over Zijn opstanding na drie dagen heeft gesproken. Daaraan koppelen ze een vraag (64). Hij moet bevelen dat het graf verzekerd wordt. Hier wordt bedoeld dat het graf niet zomaar geopend kan worden. Zijn ze bang? Ja, dat Jezus' leerlingen komen en Zijn lichaam wegnemen en tot het volk zullen zeggen: 'Hij is opgestaan.' In hun ogen is dat een ergere dwaling dan de gedachte dat Hij de Messias was. Uit de gebruikte woorden blijkt dat deze mensen nog steeds overtuigd zijn dat de Heere Jezus een dwaalleraar is. Zijn discipelen zullen (menen ze) dan ook niets anders doen dan Zijn dwaling voortzetten.

Bijzonder is dat ze de discipelen verdenken van een plan wat ligt in de lijn van hun eerdere beraadslagingen. Hier geldt: 'zoals de waard is, vertrouwt hij zijn gasten'. Voor hen komt het gevaar niet uit het graf, maar van buiten. Pilatus stemt in (vers 65) met hun verzoek. Telkens blijkt Pilatus gevoelig voor het argument dat er onrust ontstaat, als hij niet handelt zoals de raad wil. Ze moeten het zelf maar regelen. 'Gij hebt een wacht.' Bedoeld wordt dat een wacht ter beschikking wordt gesteld aan de Joodse raad. Handelt naar uw eigen inzicht, zo lijkt hij te zeggen. Mogelijk vond hij het vreemd om een graf hermetisch af te sluiten, maar hij zegt er verder niets over. De Joodse raad sluit het graf af (vers 66). Ze 'verzegelen' het letterlijk, zodat controleerbaar is of iemand het graf heeft geopend. Ze laten een wacht bij het graf. Mattheüs lijkt door dit nadrukkelijk te vertellen, de suggestie van grafroof (zie Matth. 28: 11v) op voorhand uit te sluiten. Roof was onmogelijk. Er stond een wacht en het graf was verzegeld. Uit alles blijkt dat de Joodse raad nog achter het vonnis van de Heere Jezus staat. Ze willen voorkomen dat het hierna nog verder gaat. Dit 'probleem' willen ze nu achter zich laten. Wat is het heerlijk dat ze daar niet in geslaagd zijn.

TER OVERWEGING

Jozef van Arimathéa komt naar voren als iemand die de Heere Jezus nu niet meer wil verloochenen. Hij is een leerling en wil zijn Meester begraven. Soms hebben mensen een duw nodig om eerlijk te worden over de vraag waar hun hart ligt. Met de kinderen kan worden gesproken of het toegestaan is om in het geheim bij de Heere Jezus te horen en niet openbaar. De kinderen zullen op plaatsen komen waar je niet aan populariteit wint als je christen bent.

Van Jozef leren we de zorg die wordt besteed aan een gestorvene. Natuurlijk gaat het om de Heere Jezus en proef je Jozefs bijzondere zorg. Tegelijk voert hij gewone handelingen uit en zien we de eerbied en het respect voor de overledene. Dat heeft ons vandaag veel te zeggen. Het is goed om respectvol en ingetogen over deze dingen te spreken met de kinderen. Het kan zijn dan één van hen reeds met het sterven van een familielid of kennis te maken heeft gehad. De vrouwen zijn getuigen van alles wat er gebeurt. Enerzijds bespeur je hun trouw. Waar de discipelen niet worden genoemd en mogelijk niet aanwezig zijn, bewijzen zij hun Meester de laatste eer en zijn bereid daarvoor risico's te lopen. Anderzijds zijn zij het, die straks zullen constateren dat het graf leeg is, terwijl zij toch echt gezien hebben dat Hij daar begraven werd. Een misverstand op dit punt is niet mogelijk. Het is opvallend dat de Joodse raad zich wel de woorden van de Heere Jezus herinnert, terwijl Zijn eigen discipelen dat niet doen. Ook nu kunnen mensen buiten de kerk ons beschaamd zetten, wanneer ze wijzen op een bepaald gedeelte uit de Bijbel waar wij niet aan dachten. Met de kinderen kan worden besproken dat het goed is om ons steeds af te vragen of de Heere in Zijn Woord iets zegt over de omstandigheden waarin we verkeren. Uit alles wordt duidelijk dat de Heere Jezus werkelijk gestorven is. Hij wordt begraven. Zijn opstanding is niet het wakker worden uit een coma. Jezus was niet 'schijndood', maar echt gestorven. Zijn opstanding betekent dat Hij de dood overwon! Een heerlijk en geweldig feit.

GELOOFSLEER

Zie voor de betekenis van Jezus' begrafenis de Heidelbergse Catechismus, zondag 16.